

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 843/2020
14.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Борко Зимоњић, адвокат из ..., против туженог МК „MOUNTAIN RESORT“ доо Кораоник – просторије хотела Гранд Копаоник, чији је пуномоћник Горан Брдар, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 915/19 од 11.12.2019. године, на седници већа одржаној 14.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 915/19 од 11.12.2019. године.

Одбија се као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 915/19 од 11.12.2019. године, преиначена је пресуда Основног суда у Рашкој П1 229/18 од 13.11.2018. године, допуњена решењем Основног суда у Рашкој П1 229/18 од 04.02.2019. године, (којом је тужбени захтев усвојен у целости), тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број ../2015 од 26.06.2015. године, којим му је отказан уговор о раду број ../15 од 08.09.2014. године на пословима „радник ППЗ“ (противпожарне заштите) и престао радни однос са 30.06.2015. године и да се обавезе тужени да га врати на рад. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 69.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом неосновано указује. Неосновани су наводи ревизије да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку јер је другостепени суд имао у виду све околности конкретног случаја и чињенично стање које је утврђено у поступку пред првостепеним судом и за своју одлуку дао образложене и јасне разлоге које у свему прихвата и ревизијски суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на основу уговора о раду од 20.07.2010. године, а ради усаглашавања са одредбама Закона о раду и одредбама Правилника о раду закључен је и уговор о раду 18.09.2014. године, по коме је тужилац обављао послове „радник ППЗ“. Тужени је донео Правилник о изменама и допунама правилника о организацији и систематизацији послова од 18.06.2015. године којим су поред осталих укинута и послови радника ППЗ систематизовани у сектору општих послова – служба за ППЗ под редним бројем .., а на неким пословима је смањен број извршилаца. Правилник је објављен на огласној табли друштва 18.06.2015. године. Решењем туженог број ../2015 од 26.06.2015. године, исправљеним решењем од 02.07.2015. године, тужиоцу је отказан уговор о раду на наведеним пословима са даном 30.06.2015. године, због организационих промена у друштву услед којих су укинута послови на којима је тужилац радио, због чега је проглашен технолошким вишком. У образложењу решења је наведено да је Одлуком директора друштва од 26.06.2015. године утврђено да се поједини послови укидају тако да је престала потреба за радом запосленог који обављају те послове и да не постоје услови за ангажовање запослених који се проглашавају вишком на другим пословима који одговарају њиховој стручној спреми и радном искуству на свим систематизованим пословима према Правилнику о систематизацији. Тужиоцу је исплаћена отпремнина у висини утврђеној решењем. Тужилац је био запослен код туженог као лице са статусом особе са инвалидитетом, а према извештају о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за месец октобар 2015. године тужени је имао укупно запослених 116 лица, од којих су два лица имала статус особе са инвалидитетом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да је оспорено решење незаконито јер је повређена обавеза запошљавања особа са инвалидитетом предвиђена Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом јер је према броју запослених након доношења оспореног решења, тужени био у обавези да има најмање три запослена са статусом особе са инвалидитетом.

Другостепени суд је, сматрајући да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Закључио је да је тужени у свему поступао по

одредбама Закона о раду које се односе на престанак радног односа запослених услед технолошких, економских или организационих промена. Донео је правилник којим је измењен ранији правилник о организацији и систематизацији послова који је ступио на снагу 26.06.2015. године и којим су укинута послови које је обављао тужилац, у којој ситуацији послодавац није у обавези да примењује критеријуме приликом одређивања вишка запослених, а није имао могућност да тужиоца премести на друге послове па како је тужиоцу исплаћена отпремнина, то је решење о отказу уговора о раду законито, јер је донето правилном применом одредбе 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев као неоснован.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/04...75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, док је одредбама чланова 153. до 157. истог закона прописан поступак који је послодавац дужан да спроведе приликом оглашавања запослених технолошким вишком и мере које је дужан да предузме.

С обзиром на изнето, Врховни касациони суд прихвата правно становиште другостепеног суда. Наиме, другостепени суд је на правилан начин применио одредбу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду јер тужилац, као лице са инвалидитетом, код технолошких, економских или организационих промена услед којих је престала потреба за обављањем одређеног посла или је дошло до смањења обима посла, није заштићен од отказа уговора о раду као технолошки вишак, јер не спада у круг лица из члана 187. став 1. Закона о раду. Према томе, како тужилац не ужива посебну заштиту, а имајући у виду спроведену процедуру утврђивања вишка запослених, тј. чињеницу да је укинута радно место на коме је тужилац радио, у којој ситуацији није био у обавези да примењује критеријуме приликом одређивања вишка запослених и није имао могућност да тужиоца премести на друге послове, послодавац је на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, оправдано отказао тужиоцу уговор о раду услед технолошких, економских и организационих промена, због престанка потребе за обављањем одређеног посла.

Супротно ревизијским наводима, у конкретном случају нема места примени одредбе члана 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. Гласник РС“ бр. 36/2009 и 32/2013), у погледу обавезног броја запослених лица са инвалидитетом, јер је током поступка утврђено да су након организационих промена код туженог остала запослена два лица са инвалидитетом, а да је одредбом члана 26. наведеног закона и члана 6. и 7. Правилника о начину праћења и извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начином доказивања извршења те обавезе, прописано да уплатом средстава која припадају буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, послодавац извршава обавезу запошљавања оноликог броја особа са инвалидитетом колико зарада финансира на месечном нивоу и да учешће у финансирању зарада особа са

инвалидитетом не може бити мање од 50% просечне бруто зараде у привреди Републике Србије према последњем обављеном податку Републичког завода за статистику за сваку особу са инвалидитетом коју није запослио, а био је у обавези. Из наведеног произлази закључак да извршавање обавезе запошљавања особа са инвалидитетом не подразумева да се у радном односу мора имати одговарајући број особа са инвалидитетом и да, ако тај услов није испуњен, послодавац мора обавезно запослити нове особе са инвалидитетом, јер је поступање на описани начин, односно извршавање обавеза на начин одређен законом и правилником потпуно легитиман, због чега је и неосновано указивање у ревизији да донети правилник код туженог није у складу са наведеним законом. С обзиром на изнето, неосновано је указивање у ревизији на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Будући да трошкови састава одговора на ревизију и таксе на ревизију по оцени Врховног касационог суда нису били нужни и неопходни за вођење ове парнице, то је захтев за накнаду ових трошкова туженог неоснован због чега је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП Врховни касациони суд одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић